

Protokół wraz z wnioskami Komisji Rewizyjnej Rady Gminy Srokowo z kontroli stanu infrastruktury przeciwpożarowej na terenie gminy Srokowo

Komisja Rewizyjna w składzie:

1. Agnieszka Gajowniczek
2. Ewa Dudek
3. Marek Stachurski

w trakcie trzech wizji w terenie przeprowadzonych na przełomie sierpnia i września 2015 r przeprowadziła kontrolę stanu infrastruktury przeciwpożarowej na terenie gminy Srokowo. W wizji uczestniczyli każdorazowo członkowie Komisji Rewizyjnej, pracownik ZGKiM Srokowo odpowiedzialny za stan sieci hydrantów – p. Janusz Bujalski, pracownicy obsługi ZGKiM Srokowo oraz przedstawiciel OSP Srokowo p. Edmund Kurowski (z głosem doradczym). Komisja sprawdziła 93 hydranty posadowione na terenie gminy Srokowo znajdujące się w ewidencji ZGKiM Srokowo.

Kontrola Komisji Rewizyjnej Rady Gminy w Srokowie odbyła się w oparciu o roczny plan kontroli zatwierdzony przez Radę Gminy i polegała na fizycznym sprawdzeniu działania hydrantów zewnętrznych stanowiących główną część sieci p-poż na terenie gminy Srokowo. Kontrola nie obejmowała zabezpieczeń p-poż budynków użyteczności publicznej, ponieważ podlegają one stałej kontroli Powiatowej Straży Pożarnej na mocy Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 7 czerwca 2010 r. w sprawie ochrony przeciwpożarowej budynków, innych obiektów budowlanych i terenów.

Tab. 1. Ewidencja hydrantów na terenie gminy Srokowo w podziale na sołectwa z

miejsowość	lokalizacja	Stan techniczny	Dostępność dla ciężkiego sprzętu pożarniczego	oznakowanie	uwagi
Srokowski Dwór	k. leśniczówki	Sprawny, ciśnienie b.dobre	dostępny	Hydrant nieoznaczony tablicą, zaszuwa niewidoczna, zasypiana ziemią, nieoznakowana	
	k. bloków	Sprawny, ciśnienie b.dobre	dostępny	Niewidoczny,- zarośnięty, zaszuwa nieoznakowana	
Kosakowo	k.posesji p.Bagińskiego	Sprawny, ciśnienie b.dobre	Dostęp z drogi, ale hydrant na posesji za niskim ogrodzeniem	Widoczny, zaszuwa pod hydrantem	

	k.posesji p.Tarkawiana	niesprawny	dostępny	widoczny	
	k.posesji p.Perfikowskie go	niesprawny	dostępny	widoczny	
	k.posesji p.Bielaszki	niesprawny	dostępny	widoczny	
	k.posesji p.Ćwieka	Sprawny, ciśnienie b. słabe, nieprzydatn y do akcji gaśniczej	dostępny	widoczny	Inf.od konserwatora – niskie ciśnienie spowodowane zbyt małym przekrojem wodociągu – w dokumentacji widnieje Ø 80, w rzeczywistość ci Ø 50
Kolkiejmy	k. pałacu	Sprawny, ciśnienie b. słabe, nieprzydatn y do akcji gaśniczej	Niedostępny – w głębi pałacowego parku	niewidoczny	
Jegławki	na terenie nieczynnej oczyszczalni	Sprawny, ciśnienie b.dobre	Niedostępny – na terenie ogrodzonym i zamkniętym	Niewidoczny	
	na wylocie do Skandławki	Sprawny, ciśnienie b.dobre	dostępny	widoczny	
	na terenie posesji Rolnyvik	Nie sprawdzony	Niedostępny – na terenie ogrodzonym i zamkniętym	widoczny	Możliwy niekontrolowany pobór wody
	k. nieczynnej oczyszczalni		Niedostępny – na terenie ogrodzonym i zamkniętym	Niewidoczny	Posadowiony na starej, nieczynnej nitce wodociągowej
	W centrum wsi		dostępny	widoczny	Posadowiony na starej, nieczynnej nitce wodociągowej

Skandławki	k. sześcioraków	niesprawny – uszkodzona główka hydrantu uniemożliwiająca zamknięcie, ciśnienie b. dobre	dostępny	widoczny	
	k. pałacu				posadowiony na starej, nieczynnej nitce wodociągowej
	k. przepompowni				posadowiony na starej, nieczynnej nitce wodociągowej
Wilczyny	k. posesji p. Bitowta	sprawny, ciśnienie słabe	dostępny	widoczny	
	k. posesji p. Zdzisława Kamińskiego	niemożliwy do sprawdzenia – na prywatnej posesji za wysokim płotem,	niedostępny	niewidoczny	
	k. posesji p. Kuriaty	sprawny, ciśnienie b. dobre	dostępny	widoczny	
	k. posesji p. Dwulat	sprawny, ciśnienie słabe	dostępny	niewidoczny	
Łęknica	k. posesji p. Tabaki	sprawny, ciśnienie słabe	dostępny	widoczny	
	Poza wsią, na pierwszym zakręcie, przy drodze	sprawny, ciśnienie średnie	dostępny	niewidoczny	
Wikrowo	k. pałacu	sprawny, ciśnienie dobre	dostępny	niewidoczny	
Bajory Małe	k. posesji p. Szumlańskiego	sprawny, ciśnienie dobre	dostępny	widoczny	

	k.cerkwi	niesprawny			
	k. posesji p. Głabasza	niesprawny			
Ryplawki	k/budynków	Sprawny, ciśnienie bardzo słabe	dostępny	niewidoczny	Alternatywne źródło dla P.Poż-staw
Leśny Rów	k/p.Pawłusewicz	Sprawny, ciśnienie dobre	dostępny	niewidoczny	
	k/p.Odojewskiej	Sprawny, ciśnienie dobre	dostępny	niewidoczny	
	k/p.Szostka	Niesprawny, brak sztycy	dostępny	niewidoczny	
	k/k.Puszko	Sprawny, ciśnienie dobre	dostępny	niewidoczny	
	<u>k/p.Ciołek</u>	<u>Niesprawny (problem z zasuwa, kapie)</u>	dostępny		
Silec	k/Szkoły (Villa Maximilian)	Sprawny, ciśnienie b.dobre	dostępny	widoczny	
	k/Sklepu	Sprawny, ciśnienie dobre	Dostępny	widoczny	
	K/p.Klimkowskiej	Sprawny, ciśnienie b.dobre	Dostępny	Widoczny	podczas kontroli kapał
	K/p.Całkowski	Sprawny, ciśnienie słabe	Niedostępny – na terenie ogrodzonym i zamkniętym	widoczny	
	K/p.Żygadło	Sprawny, ciśnienie dobre	Niedostępny – na terenie ogrodzonym i zamkniętym	widoczny	
	K/p.Kołodziej	Sprawny, ciśnienie b. słabe, nieprzydatny do akcji gaśniczej	Dostępny		
	K/p.Szadziewskiego (nowy	Sprawny, ciśnienie	dostępny	widoczny	

	punkt)	dobrze			
Solanka	k/Bloków	Sprawny, ciśnienie dobre	dostępny	widoczny	
	Na posesji p. Łaty	Sprawny, ale brak, końcówki na wkręcenie węża, ciśnie nie b. dobre	ograniczony dostęp – na prywatnej posesji	niewidoczny	
	K/szkoły	niesprawny			
Szczeciniak	k/p.Omieczyńs kiego	Sprawny, ciśnienie b. dobre	Niedostępny – na terenie ogrodzonym i zamkniętym	niewidoczny	
	k/p.Orłowskieg o	Sprawny, ciśnienie b. dobre	dostępny	niewidoczny	
Chojnica	k. pałacu	Niesprawny	Dostępny	widoczny	
	k/Chemirołu	Niesprawny	Ograniczony dostęp – na prywatnej posesji	widoczny	
Siniec	k/przystanku PKS	Sprawny, ciśnienie b. dobre	dostępny	widoczny	
	k/pałacu	Sprawny, ciśnienie dobre	dostępny	widoczny	
	k/p.Łaty	Sprawny, ciśnienie b. dobre	dostępny	widoczny	Brak zaślepki dla straży
	k/p.Pietrykowe j	Sprawny, roszczelnio ny, ciśnienie b. dobre	dostępny	widoczny	
Srokowo ul. Barciańska	k/p.Kontakiewi cz	Sprawny ciśnienie b. dobre	dostępny	widoczny	
	k/kuźni	Sprawny ciśnienie b. dobre	dostępny	widoczny	

	k/p.Potyra	Sprawny ciśnienie b.dobre	dostępny	widoczny	
ul. Zielona		Sprawny ciśnienie b. dobre	dostępny	widoczny	
ul. Łąkowa		Sprawny ciśnienie b. dobre	dostępny	widoczny	
ul. Szkolna	naprzeciw hali sportowej	niesprawny brak ciśnienia	dostępny	widoczny	
	na chodniku	niesprawny uszkodzona sztyca	dostępny	widoczny	
ul. plac Rynkowy		sprawny ciśnienie b. dobre	dostępny	widoczny	
ul. Leśna		sprawny ciśnienie b. dobre	dostępny	widoczny	
ul. Lipowa	pierwszy	sprawny ciśnienie b.dobre	dostępny	widoczny	wystająca sztyca zagrożenie dla pieszych
	drugi	niesprawny problem z odkręcenie m	dostępny	widoczny	wymiana
ul. Kętrzyńska		sprawny ciśnienie b. dobre	dostępny	widoczny	
ul. Brzozowa		niesprawny problem z odkręcenie m	dostępny	widoczny	wymiana
ul. Kwiatowa					podziemny brak możliwości

					sprawdzenia przez komisje
ul. Ogrodowa	pierwszy	sprawny ciśnienie b.dobre	dostępny	widoczny	
	drugi	sprawny ciśnienie b. dobre	dostępny	widoczny	
ul. Węgorzewska	k/hali sportowej Śnieżka	sprawny ciśnienie b. dobre	dostępny	widoczny	
	k/ OSP	sprawny ciśnienie b. dobre	dostępny	widoczny	
Leśniewo	k/p. Bachanowicza	sprawny ciśnienie b. dobre	dostępny	widoczny	
	k/p.Baran	sprawny ciśnienie b. dobre	dostępny	widoczny	
	k/p.Sięstrzykowski	sprawny ciśnienie b. dobre	dostępny	widoczny	
	k/p.Olszewskiego D.	sprawny ciśnienie b. dobre	dostępny	widoczny	
	k/zlewni mleka		dostępny	widoczny	położony na zamkniętym rurociągu
Kaczory	k/p.Raczyńskiego	sprawny ciśnienie dobre	dostępny	widoczny	po pewnym czasie ciśnienie spada
	k/p. Tylickiego	sprawny ciśnienie	dostępny	widoczny	

		b. dobre			
	k/p.Smalca	uszkodzony			wymiana
	k/przepompowni	sprawny ciśnienie b. dobre	dostępny	widoczny	
	k/p.Tokarz J.	sprawny ciśnienie dobre	dostępny	widoczny	
	nad jeziorem	sprawny ciśnienie b. dobre	dostępny	widoczny	
Sówka	k/p.Dudek	sprawny bardzo słabe ciśnienie	dostępny	widoczny	
Wysoka Góra	k/p.Lewandowski	sprawny bardzo słabe ciśnienie	dostępny	widoczny	
Bajory Małe	k/p.Szumlański	sprawny bardzo słabe ciśnienie	dostępny	widoczny	
	k/cerkwi	uszkodzony	dostępny	widoczny	wymiana
Wyskok	k/p.Szumlański	sprawny ciśnienie dobre	dostępny	widoczny	
	k/p.Darowskiego	sprawny ciśnienie b. dobre	dostępny	słabo widoczny	wykosić trawę brak oznakowania
	k/ p.Trusz	sprawny ciśnienie dobre	dostępny	widoczny	
Bajory Wielkie	k/p.Segina	sprawny ciśnienie	dostępny	słabo widoczny	wykosić trawę brak oznakowania

		b. dobre			
	k/byłej poczty	uszkodzony	dostępny	widoczny	wymiana
Brzeźnica	k/p.Bukowskie j	sprawy ciśnienie słabe	dostępny	widoczny	
Kałki	k/pałacu	sprawy ciśnienie słabe	dostępny	słabo widoczny	wykosić trawę brak oznakowania

Ustalenia:

1. wszystkie hydranty mają pozamykane zasuwy oraz nie są zaplombowane;
2. ostatnie dokumenty potwierdzające konserwacje datowane są na lipiec 2012 r. ;
3. hydranty i zasuwy są nieoznakowane (1 hydrant został oznakowany tablicą prawdopodobnie przez Nadleśnictwo Srokowo), teren w pobliżu hydrantów nie jest koszony, część hydrantów była przez to trudna do zlokalizowania, na 90 sztuki hydrantów 20 szt było niewidocznych z drogi dojazdowej, w mniej sprzyjających warunkach pogodowych zlokalizowanie większości będzie bardzo trudne;
4. kilka hydrantów znajduje się na prywatnych posesjach, dostęp do nich jest bardzo ograniczony, w kilku przypadkach nie można było sprawdzić ich stanu;
5. podczas kontroli KR stwierdziła, że na 90 sztuki hydrantów tworzących sieć p-poż w gminie Srokowo, 32 szt hydrantów była niesprawna. Najbardziej niekorzystna sytuacja występuje w miejscowościach Kosakowo (1 sprawny hydrant na 5 istniejących), Kolkiejmy (jeden hydrant jest niesprawny i w miejscu uniemożliwiającym dojazd), Jegławki (na 3 hydranty – 2 znajdują się na zamkniętym terenie, w centrum wsi nie ma hydrantu), Wilczyny (słabe ciśnienie w 3 na 4 hydrantach), Bajorach Małych i Bajorach Wielkich (po jednym sprawnym hydrancie), Brzeźnicy, Kałkach, Ryplawce, Wysokiej Górze (słabe ciśnienie), Solance, Chojnicy (za mała liczba sprawnych punktów);
6. W miejscowości Bajory Gaj nie ma żadnego hydrantu.

Zalecenia pokontrolne:

1. bezwzględnie oznakować wszystkie hydranty i zasuwy, jeszcze przed sezonem zimowym;
2. doprowadzić do stanu zgodnego z rozporządzeniem Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji w sprawie przeciwpożarowego zaopatrzenia w wodę oraz dróg pożarowych hydranty oznaczone w tabeli jako niesprawne – w pierwszej kolejności w tych miejscowościach, które zostały wymienione w ustaleniach w pkt.5;
3. wprowadzić wymóg corocznego przedstawiania przez jednostkę odpowiedzialną za konserwację sieci p-poż raportu dot. stanu zabezpieczeń sieci p-poż w gminie (przy ocenie bezpieczeństwa i porządku publicznego w gminie Srokowo) z jednoczesnym obowiązkiem upubliczniania raportu na stronach BIP gminy;
4. połączyć wodociąg Kałki - Brzeźnica - Bajory - Wyskok z wodociągiem Srokowo, co

pozwole zapewnić odpowiednie ciśnienie w rurociągu i zapobiegnie niedoborom wody. Obecnie biogazownia w Brzeźnicy pobiera znaczne ilości wody, hydrofornia w Bajorach nie daje rady utrzymać odpowiednio wysokiego ciśnienia w obciążonym wodociągu. Sytuację poprawi wykonanie 2-kilometrowego odcinka wodociągu z miejscowości Łęknica do miejscowości Kałki;

5. przenieść hydranty posadowione na prywatnych posesjach w miejsca ogólnie dostępne i na gruntach gminnych. Posadowienie części hydrantów na prywatnych posesjach może powodować: utrudnienia w prowadzeniu akcji gaśniczej, niekontrolowany pobór wody (brak plomb), ewentualne roszczenia o bezumowne korzystanie z gruntu. Szczególnym przypadkiem jest hydrant na terenie „Rolnyvik”(w Jegławkach), który powinien zostać w trybie pilnym oplombowany. Docelowo wszystkie hydranty powinny posiadać plomby;
6. wyposażyć jednostki OSP w urządzenie umożliwiające odmrażanie zasuw i hydrantów.

Członkowie Komisji Rewizyjnej:

1. Agnieszka Gajowniczek *A. Gajowniczek*
2. Ewa Dudek *E. Dudek*
3. Marek Stachurski *Marek Stachurski*

*ul. Byrdobki 7a u cegl
26 K1m*

Byrdobki 7.

GMINA I OCHRONA PRZECIWPOŻAROWA

Do ważnych zadań gminy w zakresie ochrony przeciwpożarowej należą m.in.:

- realizacja ustalonych przez wojewodę zadań krajowego systemu ratowniczo-gaśniczego na obszarze gminy,
- współpraca z komendantem powiatowym (miejskim) Państwowej Straży Pożarnej w zakresie realizacji zadań krajowego systemu ratownictwa gaśniczego,
- zaopatrzenie obszaru gminy w wodę do celów gaśniczych,
- realizacja zadań w zakresie zapewnienia ochrony przeciwpożarowej i innych miejscowych zagrożeń terenu, gminnych obiektów i urządzeń użyteczności publicznej,
- zapewnienie odpowiednich środków w budżecie gminy, w części dotyczącej ochrony przeciwpożarowej,
- współpraca ze starostwem oraz komendantem powiatowym (miejskim) PSP w zakresie ochrony przeciwpowodziowej oraz zapobiegania innym nadzwyczajnym zagrożeniom życia i zdrowia ludzi lub środowiska na obszarze gminy,
- udzielanie pomocy jednostkom OSP funkcjonującym na obszarze gminy.

Podstawa prawna:

Ustawa z dnia 24 sierpnia 1991 r. o ochronie przeciwpożarowej

Rozporządzenie ministra spraw wewnętrznych i administracji z dnia 24 lipca 2009 r.

W sprawie przeciwpożarowego zaopatrzenia w wodę oraz dróg pożarowych

Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 7 czerwca 2010 r. w sprawie ochrony przeciwpożarowej budynków, innych obiektów budowlanych i terenów

Wymagania przeciwpożarowe dla sieci wodociągowych

Dz.U.2009.124.1030 - Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 24 lipca 2009 r. w sprawie przeciwpożarowego zaopatrzenia w wodę oraz dróg pożarowych

(...)§ 9. 1. Sieć wodociągowa przeciwpożarowa powinna być zasilana w wodę z pompowni przeciwpożarowej, zbiornika wieżowego, studni lub innych urządzeń, zapewniających wymaganą wydajność i ciśnienie na najbardziej niekorzystnie położonych hydrantach zewnętrznych, przez co najmniej 2 godziny.

2. Sieć wodociągowa przeciwpożarowa powinna być wykonana jako sieć obwodowa. Dopuszcza się budowę sieci wodociągowej rozgałęzieniowej poza obszarami miejskimi oraz tam, gdzie łączna wymagana ilość wody nie przekracza 20 dm³/s.

3. Dopuszcza się budowę odgałęzień z sieci obwodowej w celu zasilania hydrantów zewnętrznych.

4. W przypadku gdy łączna wymagana ilość wody przekracza 30 dm³/s, sieć obwodową zasila się w dwóch punktach usytuowanych w możliwie największej odległości od siebie.

5. Sieć wodociągową, dla której łączna wymagana ilość wody przekracza 20 dm³/s, projektuje się i buduje tak, aby możliwe było jednoczesne pobieranie wody z dwóch sąsiednich hydrantów zewnętrznych przeciwpożarowych.

6. Średnice nominalne (DN) przewodów wodociągowych, wyrażone w milimetrach, na których przewiduje się instalowanie hydrantów zewnętrznych przeciwpożarowych, powinny wynosić co najmniej:

1) DN 100 - w sieci obwodowej;

2) DN 125 - w sieci rozgałęzieniowej;

3) w odgałęzieniach sieci obwodowej - według obliczeń hydraulicznych;

4) DN 80 - przy rozbudowie lub modernizacji istniejącego wodociągu o wydajności 5 dm³/s w jednostce osadniczej o liczbie mieszkańców nieprzekraczającej 2.000.

§ 10 Hydranty zewnętrzne

1. Na sieci wodociągowej przeciwpożarowej stosuje się hydranty zewnętrzne nadziemne o średnicy nominalnej DN 80.

2. Dopuszcza się instalowanie hydrantów podziemnych o średnicy nominalnej DN 80 w przypadkach, gdy zainstalowanie hydrantów nadziemnych jest szczególnie utrudnione lub niewskazane, na przykład ze względu na utrudnienia w ruchu.

3. W obiekcie budowlanym produkcyjnym i magazynowym, w którym wymagana ilość wody do celów przeciwpożarowych do zewnętrznego gaszenia pożaru przekracza $30 \text{ dm}^3/\text{s}$, w zakładach rafineryjnych i petrochemicznych oraz na magistralnym przewodzie wodociagowym przeciwpożarowym należy instalować hydranty nadziemne o średnicy nominalnej DN 100.

4. Hydranty zewnętrzne zainstalowane na sieci wodociagowej przeciwpożarowej powinny być wyposażone w odcięcia umożliwiające odłączania ich od sieci. Odcięcia te muszą pozostawać w położeniu otwartym podczas normalnej eksploatacji sieci.

5. Hydranty zewnętrzne powinny spełniać wymagania Polskich Norm dotyczących tych urządzeń, będących odpowiednikami norm europejskich (EN).

6. Hydranty zewnętrzne umieszcza się wzdłuż dróg i ulic oraz przy ich skrzyżowaniach, przy zachowaniu odległości:

1) między hydrantami - do 150 m;

2) od zewnętrznej krawędzi jezdni drogi lub ulicy - do 15 m;

3) najbliższego hydrantu od chronionego obiektu budowlanego - do 75 m;

4) innych niż wymienione w pkt 3 hydrantów wymaganych do ochrony obiektu budowlanego - do 150 m;

5) od ściany chronionego budynku - co najmniej 5 m.

7. Poza obszarami miejskimi odległość między hydrantami powinna być dostosowana do gęstości istniejącej i planowanej zabudowy.

8. Wydajność nominalna hydrantu zewnętrznego, przy ciśnieniu nominalnym 0,2 MPa mierzonym na zaworze hydrantowym podczas poboru wody, w zależności od jego średnicy nominalnej (DN), nie może być mniejsza niż:

1) dla hydrantu nadziemnego DN 80 - $10 \text{ dm}^3/\text{s}$;

2) dla hydrantu nadziemnego DN 100 - $15 \text{ dm}^3/\text{s}$;

3) dla hydrantu podziemnego DN 80 - $10 \text{ dm}^3/\text{s}$;

4) dla hydrantu nadziemnego DN 80 na sieci, o której mowa w § 9 ust. 2 - $5 \text{ dm}^3/\text{s}$.

9. Dla zapewnienia możliwości intensywnego czerpania wody do celów przeciwpożarowych na sieciach wodociagowych o średnicy nominalnej nie mniejszej niż DN 250 powinny być instalowane hydranty nadziemne, spełniające następujące wymagania:

1) średnica nominalna hydrantu powinna wynosić DN 100 lub DN 150;

2) wydajność nominalna przy ciśnieniu nominalnym 0,2 MPa mierzonym na zaworze hydrantowym podczas poboru wody nie może być mniejsza niż $20 \text{ dm}^3/\text{s}$;

3) hydranty powinny być usytuowane w miejscach dostępnych z głównych dróg komunikacyjnych na terenie jednostki osadniczej;

- 4) miejsce usytuowania hydrantu należy oznakować znakami zgodnymi z Polskimi Normami wraz z podaniem na znaku dodatkowym wielkości charakterystycznych hydrantu;
 - 5) przy hydrancie należy przewidzieć stanowisko czerpania wody o wymiarach zapewniających swobodny dostęp do hydrantu;
 - 6) na stanowisku czerpania wody należy umieścić zakaz parkowania.
10. Określenia potrzeb w zakresie instalowania hydrantów, o których mowa w ust. 9, dokonują właściwe miejscowo organy Państwowej Straży Pożarnej w ramach opiniowania projektów studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy oraz projektów miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, w trybie określonym w przepisach o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym.
11. Maksymalne ciśnienie hydrostatyczne w sieci wodociągowej przeciwpożarowej nie może przekraczać 1,6 MPa.
12. Miejsce usytuowania hydrantu zewnętrznego należy oznakować znakami zgodnymi z Polskimi Normami.
13. Hydranty zewnętrzne powinny być co najmniej raz w roku poddawane przeglądom i konserwacji przez właściciela sieci wodociągowej przeciwpożarowej.